

[Comunitari](#)

Carmen Fuertes: "L'acció comunitària en salut suposa l'esforç col·lectiu de la comunitat"



18/03/2016

Associació per a Joves Teb - Comunitari



Font:



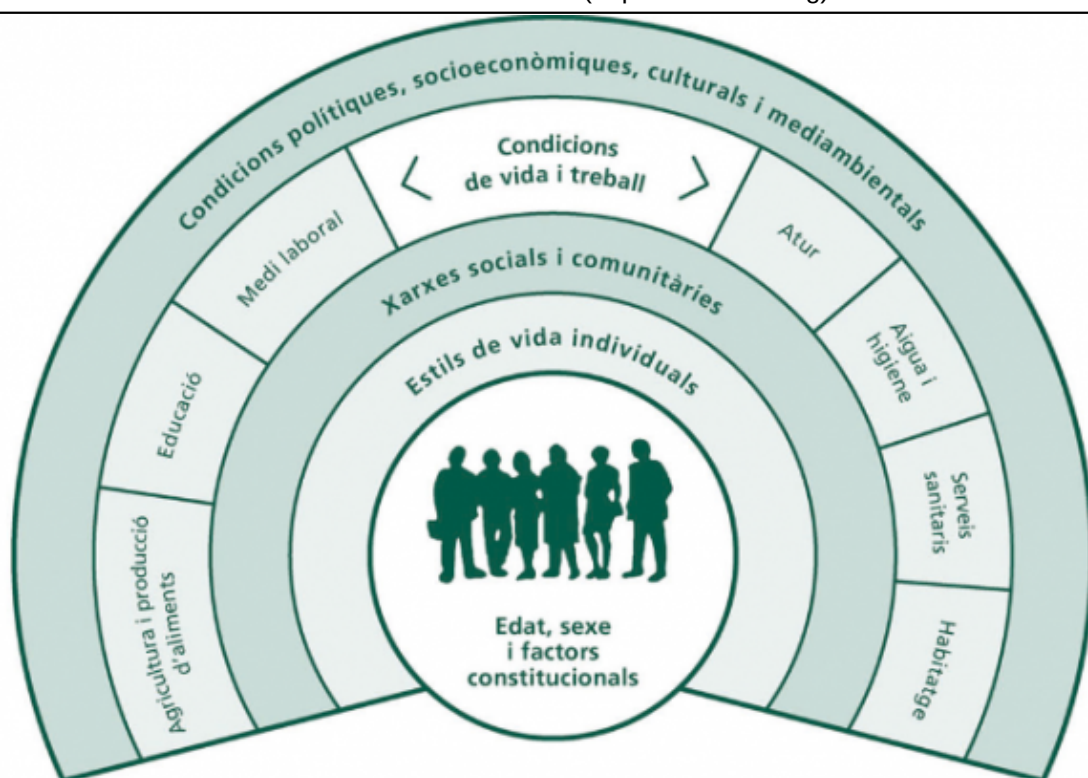
Font:



Font:



Font:



Font:

Carmen Fuertes: "L'acció comunitària en salut suposa l'esforç col·lectiu de la comunitat"

18/03/2016

Associació per a Joves Teb - Comunitari



Resum:

La Carmen, tècnica de salut de la Fundació Tot Raval, ens parla sobre aquest important àmbit des de la perspectiva comunitària i en relació a les entitats i el voluntariat.

Què entenem per salut comunitària?

La salut comunitària es defineix com «la salut individual i de grups en una comunitat definida, determinada per la interacció de factors personals, familiars, per l'ambient socioeconòmic, cultural i físic» (Gofin, 2010).

Existeixen diferents factors que influeixen sobre la salut, des dels més propers a les persones i amb més control individual (estils de vida, xarxes familiars i socials, etc.), a altres relacionats amb les condicions de l'habitatge, l'educació, el treball, etc., o fins i tot als nivells més allunyats, que es relacionen generalment amb polítiques nacionals o supranacionals.

Segons l'OMS, l'acció comunitària en salut suposa l'esforç col·lectiu de la comunitat per incrementar el seu control sobre aquests factors i, en conseqüència, per millorar la salut. Així, l'acció comunitària a nivell local suposa la dinamització de les relacions socials de cooperació entre els membres d'un determinat espai de convivència per tal de millorar el benestar quotidià de les persones.

Des de quan es té aquesta visió en l'abordament de la salut?

La Conferència Internacional sobre Atenció Primària de Salut (APS), celebrada a Alma-Ata el 1978, ja va contemplar la participació comunitària, i l'Estat Espanyol, que va estar present en aquesta conferència, va signar la seva declaració. El 1984 es va publicar a Espanya el Decret 137/84, base de la reforma de l'APS, que implicava canvis profunds en aquest nivell d'atenció, entre ells, un apropament a la comunitat més enllà de l'atenció demandada per les persones als centres de salut, així com accions preventives i de promoció de la salut. La Llei General de Sanitat del 1986 va incorporar la reforma de l'APS i la va ratificar.

Quins són els agents que estan implicats en la salut comunitària?

Totes aquelles persones, associacions, entitats, institucions, empreses, etc., que viuen i conviuen en un mateix territori. Tant veïns i veïnes, que formen part d'alguna associació o no, com comerciants, tècnics i professionals, directors, polítics i aquells que intervenen en la presa de decisions, tant del sector públic com del privat.

Degut a que la salut és un aspecte que afecta a tothom, i que tots i totes podem fer alguna cosa per millorar-la, l'ideal és que es puguin implicar el major nombre i diversitat d'agents de la comunitat per compartir i recollir les necessitats, fer propostes per abordar-les i aconseguir una major implicació de la comunitat en la seva implementació. La implicació dels agents suposa disposar de vies clares, fàcils i accessibles de participació perquè tota la comunitat estigui informada i tingui la mateixa oportunitat i dret a participar.

Quin és el paper que hi juguen les entitats i el voluntariat?

Les entitats tenen un paper molt important, ja que elles coneixen la realitat canviant i les noves necessitats que van sorgint, donant respostes de forma ràpida a les noves demandes. El voluntariat suposa una fortalesa en qualsevol territori, beneficia tant a la societat en el seu conjunt com a les persones que l'exerceixen, ja que reforça la confiança, la solidaritat i la reciprocitat entre els ciutadans/es, al mateix temps que crea oportunitats de participació i implicació.

Tant les entitats com el voluntariat suposen una riquesa per la comunitat, són "actius de salut". És a dir, són recursos col·lectius que poden ser un instrument per promoure la salut o bé per protegir la comunitat enfront dels problemes de salut.

De quina manera s'està treballant la salut comunitària al barri del Raval?

Al Raval es va començar a treballar en l'àmbit de la salut comunitària l'any 2011, després que un grup de representants d'administracions públiques relacionades amb la salut del barri recolzessin el seu impuls. Posteriorment, es va informar i valorar amb els diferents agents la idoneïtat de començar aquest nou àmbit de treball (amb la idea de no duplicar accions ni esforços) i es va realitzar una trobada. A partir d'aquí es va començar a conformar la Comissió de Salut Comunitària del Raval, que actualment està formada per més de 50 entitats i recursos de diferents àmbits: sanitari, social, educatiu, esportiu, laboral, d'oci, etc.

En aquest marc, es va realitzar un diagnòstic participatiu per identificar necessitats i actius en salut, en el qual van participar més de 50 entitats i recursos del barri, més de 350 professionals i tècnics, i més de 100 veïns i veïnes. Es van acordar tres línies estratègiques d'acció: Salut mental, Salut afectiva sexual i reproductiva, i Envel·liment

saludable. Per a cadascuna de les línies estratègiques es va formar una subcomissió de treball des d'on es van definir els objectius i es van proposar i implementar accions.

La Comissió de Salut i les subcomissions de treball són espais oberts a qualsevol agent que hi vulgui participar i/o informar-se de què s'està fent.

Podries posar algun exemple interessant d'experiència de treball comunitari al voltant de la salut?

Des de la subcomissió d'envelliment saludable, una de les prioritats definides ha estat la reducció de l'aïllament de les persones que han perdut les seves xarxes socials i/o que no poden sortir de casa per barreres arquitectòniques, la qual cosa té un impacte directe sobre la salut mental. L'acció consisteix a organitzar sortides grupals amb persones que tenen aquest perfil, que han estat identificades principalment a través dels Centres d'Atenció Primària i Serveis Socials, amb la intenció d'ampliar la seva xarxa social, al mateix temps que la seva relació amb el barri i el sentit de pertinença.

Aquesta acció es vincula a una altra iniciativa ja existent que es diu "Raval, Territori Socialment Responsable" (TSR), de la qual formen part, entre d'altres, hotels i equipaments culturals del barri. Les sortides inclouen un petit esmorzar que ofereix un dels hotels, i posteriorment una visita a un equipament cultural o bé a alguna de les festes del barri (Sant Jordi, Festival de Cultura Ravals, etc).

El grup de persones majors, acompanyat per voluntaris/es i alguns professionals, inclou a persones que formen part d'un altre projecte anomenat "Baixem al carrer", dirigit a persones que no poden sortir de casa per barreres arquitectòniques.

Etiquetes: [salut i discapacitat](#), [sanitat](#), [Raval](#), [treball en xarxa](#), [comunitat](#), [intervenció comunitària](#), [intervenció social](#), [mediació i cohesió social](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/comunitari/noticies/carmen-fuertes>